

AARNE ERVI – TILAA IHMISELLE

JATKOTYÖSTÖVINKKEJÄ NÄYTTELYN TEEMOIHIN

Rakennustehtävää kokonaisuutena voi aina kutsua rakennustaloudelliseksi ongelmaksi, johon kuuluu mitä erilaisimpia teknillisiä ja rahataloudellisia kysymyksiä. Mutta siihen kuuluu myös taiteellisia, sosiaalisia, terveydellisiä, perinteellisiä, vaistonvaraisia jne. – kutsukaamme niitä yhteisnimellä "inhimillisiä" – kysymyksiä... Niitä on vaikea sanoin selvittää tai numeroin osoittaa. Ne ovat erilaisia riippuen ajasta, paikasta, sivistystasosta, mahdollisuuksista, traditioista ja lukemattomista muista sekä aivan perusasioihin ja vivahduksiin vaikuttavista seikoista.

– Aarne Ervi Arkkitehti-lehdessä 1942

LUONTO JA MAISEMA

On väärä väite, ettei luonto kuulu kaupunkiin. Voidaan tehdä kaupunki, joka on luonnossa, tai luontoa kaupunkiin. Tuskin kukaan haluaisi suunnitella kaupunkia, jossa ei olisi ainoatakaan puuta.

– Aarne Ervi kirjassa Raportti rakennetusta ympäristöstä

TUTUSTU NÄYTTELYYN JA VASTAA KYSYMYKSIIN paneelit a–n

Luonto ja maisema olivat Aarne Erville tärkeitä suunnittelutyön lähtökohtia. Miten tämä näkyy hänen suunnittelemissaan (a) asuinalueissa ja (b) asuintaloissa? Tutki sekä valokuvia, piirroksia että tekstejä ja listaa kumpaankin kohtaan ainakin kolme asiaa kirjoittamalla ja/ tai piirtämällä.

TUTKI JA ARVIOI LÄHIYMPÄRISTÖÄSI

Tee havaintoja kotisi ja sen rakennetun lähiympäristön suhteesta luontoon ja maisemaan. Minkälaisia näkymiä avautuu ikkunoista? Vaikuttavatko näkymät sisätilojen viihtyisyyteen? Onko pihapiiri vihreä ja viihtyisä? Pitäisikö luontoa olla enemmän vai vähemmän? Dokumentoi luonnon ja rakennetun "kohtaamisia" piirtämällä tai valokuvaamalla.

VISIOI TULEVAA

Yksi näkökulma kestävän kehityksen periaatteiden mukaiseen rakentamiseen on olemassa olevien kaupunkien tiivistäminen. Anna mielikuvituksen lentää ja tee hyppy tulevaisuuteen. Kuvittele, että jonkin sinulle tutun kaupungin väkiluku on moninkertaistunut, vaikka kaupungin rajat ovatkin pysyneet samoina. Miten uusien asuin- ja liikerakennusten sijoittaminen on ratkaistu? Miten vihreää luontoa on tuotu kaupunkiin – jopa enemmän kuin aikaisemmin? Piirrä tai maalaa visio tulevaisuuden "vihreästä" metropolista ja/ tai tee pienoismalli tulevaisuuden "vihreästä" kaupunkitalosta.

– tutustu kestävästä kehityksestä ja arkkitehtuurista kertoviin Uutta, vanhaa, vihreää -verkkosivuihin www.mfa.fi/uvv
– hakusanoilla ecological, sustainable ja green architecture pääset "vihreän" rakentamisen jäljille verkossa

AARNE ERVI – TILAA IHMISELLE JATKOTYÖSTÖVINKKEJÄ NÄYTTELYN TEEMOIHIN

ASUMINEN

Asuinpaikoiksi on yleensä löytynyt sekä kauniit, että monessa suhteessa erityisen edulliset rakennuspaikat, jotka osaltaan ovat melkoisesti inspiroineet arkkitehtia.

– Aarne Ervi kirjassa Raportti rakennetusta ympäristöstä s.30

Avautuessaan luontoon, joka kaikkina neljänä vuodenaikana on vaihteleva ja mielenkiintoinen, asunto avaa ihmisenkin tähän ympäristöön – arkkitehdin tehtävä on saattaa ihmiset yhä positiivisempaan ja positiivisempaan elämänympäristöön.

– Aarne Ervi kirjassa Raportti rakennetusta ympäristöstä s.53

TUTUSTU NÄYTTELYYN JA VASTAA KYSYMYKSIIN paneelit c–d–e

Asuintalot olivat uran alusta saakka tärkeä osa Aarne Ervin tuotantoa. Minkä tyyppisiä asuintaloja Ervi suunnitteli? Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja niillä on?

Villa Erviä, pidetään suomalaisen asumisen ihanteena ja idyllinä. Mistä arvelet sen johtuvan? Vastaako Villa Ervi omaa käsitystäsi ihanteellisesta asunnosta? Perustelee.

Villa Ervi on myös malliesimerkki Ervin arkkitehtuurista, jossa keskeistä on sisä- ja ulkotilan välinen suhde. Miten tuo suhde näkyy huvilan arkkitehtuurissa?

TUTKI JA ARVIOI LÄHIYMPÄRISTÖÄSI

Tee havaintoja omasta kodistasi ja sen arkkitehtuurista. Miltä rakennus näyttää ulospäin? Miten se liittyy ympäristöönsä? Onko sisäänkäynti mielestäsi kutsuva? Miten sisä- ja ulkotilat liittyvät toisiinsa? Sen lisäksi, että asunto tarjoaa lämpöä, suojaa ja turvaa, sen on oltava myös viihtyisä. Mitkä asiat tekevät kodista viihtyisän: toimiva tilajärjestely, kestävät pintamateriaalit, persoonallinen sisustus, kauniit maisemat, muistot ja kokemukset...?

VISIOI TULEVAA

Minkälaisessa talossa haluaisit asua aikuisena: omakotitalossa maaseudun rauhassa, kerrostalohuoneistossa keskellä kaupunkia – vai jossakin siltä väliltä? Ehkä on keksitty aivan uudenlaisia asuntotyyppisiä. Suunnittele unelmiesi talo tai huoneisto unelmiesi paikkaan. Kiinnitä suunnittelussa huomiota erityisesti paikan henkeen sekä sisä- ja ulkotilan suhteeseen. Miten sisä- ja ulkotilat liittyvät toisiinsa? Esitä suunnitelmasi ensin luonnosmaisina pohja-, leikkaus- ja julkisivupiirroksina selostuksineen ja tutki sitten tiloja ja tunnelmia pienoismallin avulla.

– Suomen rakennustaiteen museon kirjastosta löytyy monipuolista lisätietoa ja esimerkkejä asuntosuunnittelusta

AARNE ERVI – TILAA IHMISELLE JATKOTYÖSTÖVINKKEJÄ NÄYTTelyn TEEMOIHIN

KOULU

TUTUSTU NÄYTTelyyn JA VASTAA KYSYMYKSIIN **paneelit i**

Aarne Ervin mottona koulurakennusten suunnittelussa oli: *Avoimuutta ja valoa!* Tutki näyttelyssä esiteltäviä kouluja. Onnistuiko Ervi toteuttamaan mottoaan? Millä keinoilla? Mitä muita tunnuspiirteitä oli ”erviläisellä” koulutyypillä?

TUTKI JA ARVIOI LÄHIYMPÄRISTÖÄSI

Vertaa Aarne Ervin suunnittelemissa kouluja ja omaa kouluasi. Toteuttaako oma kouluasi Ervin mottoa? Minkälaisia muita yhtäläisyyksiä ja/ tai eroja niillä on? Kumpi on mielestäsi viihtyisämpi? Perustele.

Tarkastele siten omaa kouluasi kriittisesti sekä ulkoa että sisältä. Aloita arviointi aamulla koulua lähestyessäsi. Onko koululle helppo löytää? Onko koulumatkasi turvallinen? Näyttävätkö koulurakennus, piha ja sisäänkäynti kutsuvilta? Ovatko aula- ja/ tai käytävätilat riittävän avaria ja toimivia? Minkälainen tunnelma on koulun ruokalassa? Ovatko luokkahuoneet sopivan kokoisia ja riittävän valoisia? Ovatko tuoli ja pulpetti oikean kokoisia ja ergonomisesti oikein muotoiltuja? Mitä mieltä olet koulun pintamateriaaleista ja väreistä? Puuttuuko koulusta mielestäsi jotakin aivan olennaista?

VISIOI TULEVAA

Miten parantaisit koulusi viihtyisyyttä? Tee kehittämissuunnitelma, jossa kiinnität erityistä huomiota sellaisiin toimenpiteisiin, jotka voisi itse toteuttaa. Kaipaako piha lisää istutuksia tai luokka uudelleen järjestelyä? Löytyisikö koulusta jokin soppi, jonka voisi sisustaa viihtyisäksi lepotaikaa tai hyppytuntitilaksi? Toteuta suunnitelma ideapiirroksina tai kuvamanipulaatioina ja ota selvää voisiko jonkin ideoista toteuttaa oikeasti. Vaihda sitten näkökulmaa ja tähyä kauas tulevaisuuteen. Minkälainen on koulu vuonna 2100?

– katso www.didrichsenmuseum.fi/museopeda Viljo Revell -arkkitehtuurikasvatuspaketti/ Tulevaisuuden koulu

AARNE ERVI – TILAA IHMISELLE JATKOTYÖSTÖVINKKEJÄ NÄYTTELYN TEEMOIHIN

LISÄTIETOA AARNE ERVISTÄ

Johansson, E. & Lahti, J. & Paatero, K. (toim.). Aarne Ervi – tilaa ihmiselle. Helsinki 2010.
Solla, Pertti (toim.). Raportti rakennetusta ympäristöstä, Aarne Ervin arkkitehtuuria. Helsinki 1970.

www.mfa.fi/arkkitehtiesittely Aarne Ervi
www.ymparisto.fi Ervi voimalaitosalueen arkkitehtina

OPETUSMATERIAALIA VERKOSSA

www.mfa.fi/lapset
Arkkitehtuurimme vuosikymmenet -verkkopeli
kestävästä kehityksestä ja arkkitehtuurista kertova Uutta, vanhaa, vihreää -sivusto
Raili ja Reima Pietilä -tehtävämoniste

www.ampiainen.fi arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatusta kouluihin
www.arkkitehtuurikasvatus.fi tietoa ja tehtäviä
www.didrichsenmuseum.fi/museopeda Viljo Revell -arkkitehtuurikasvatuspaketti
www.fantasydesign.com esimerkkejä oman ympäristön kehittämissuunnitelmista

Jatkotyöstövinkit on laatinut:

Jaana Räsänen, arkkitehtuurikasvatuksen läänintaiteilija 04–10/ jaana.rasanen@saunalahti.fi